

Norsk entomologisk forening

Stiftet 1904
www.entomologi.no

Årsmelding 2016

I perioden har foreningen hatt følgende personer i ombud:

NEFs styre:

Leder	Lars Ove Hansen, Drammen
Nestleder	Trude Magnussen, Oslo
Sekretær	Jan Arne Stenløkk, Randaberg
Kasserer	Jon Peder Lindemann, Grimstad
Styremedlemmer	Ove Sørlibråten, Mysen Per Kristian Solevåg, Lier Hallvard Elven, Oslo

Styret for NEFs fond

Trond Hofsvang, Ås
Lita Greve Jensen, Bergen
Arne C. Nilssen, Tromsø

Distributør

Trude Magnussen, Oslo

Revisor

Helene Lind Jensen, Oslo

Valgkomité

Sigmund Hågvar, Oslo
Kjell Magne Olsen, Oslo

Tidsskrifter

Norwegian Journal of Entomology

Redaktør Øivind Gammelmo, Grua
Redaksjonskomiteen Arne C. Nilssen, Tromsø
Eirik Rindal, Røyken
Anders Endrestøl, Oslo
Frode Ødegaard, Trondheim
George Japoshvili, Tblisi

Insekt-Nytt

Redaktør Anders Endrestøl, Oslo
Redaksjon Jan Arne Stenløkk, Randaberg
Leif Aarvik, Ås
Lars Ove Hansen, Drammen
Halvard Hatlen, Gjemnes
Hallvard Elven, Oslo

Insecta Norvegiae

Bladet er lagt ned.

Norske Insekttabeller

Redaktør Geir Søli, Oslo

NEFs Internettider

Redaktør Hallvard Elven, Oslo

Representant i Samarbeidsrådet for bevaring av biologisk mangfold (SABIMA)

Eirik Rindal, Røyken

Kartleggingskoordinator for Artsdatabanken (50% stilling) via SABIMA

Helene Lind Jensen, Oslo

Medlemstall

Ved utgangen av 2016 hadde foreningen 785 medlemmer. De fordeler seg på 662 betalende medlemmer, hvorav 42 er utenlandske og 18 juniormedlemmer. Av de betalende medlemmene var det 18 juniormedlemmer.

I løpet av året har foreningens medlemstall økt med 35 medlemmer. Økningen har hovedsakelig vært i den norske medlemsmassen. De fleste nyinnmeldinger skjer via innmeldings-skjemaet på foreningens nettsider: www.entomologi.no/medlemskap/medlemskap.html.

Medlemsmassen øker jevnt, ved utgangen av 2013 hadde vi 700 medlemmer og i 2014 hadde vi 735 medlemmer, mens for 2015 har foreningen 750 medlemmer.

Medlemsmøter hovedforeningen

Det har blitt holdt 8 medlemsmøter i 2016 inkludert en vårekskursjon. Seks av disse på Zoologisk museum (Colletts hus) på Tøyen i Oslo og et på Lilløyplassen Naturhus i Bærum. I tillegg kommer sommertreffet.

19. januar: Medlemsmøte. Sommerens fangst. Medlemmene presenterer dyr og opplevelser fra siste sesongs fangst.

23. februar: Årsmøte med valg. Geir Søli: Svalbards tovinger (se plakater neste side).

15. mars: Medlemsmøte. Ove Sørlibråten: Klekking – eksempler, råd og teknikker.

24. april: Vårekskursjon. Svartdalsparken, Oslo.

24. - 26. juni: NEFs sommersamling i Kittilbu, Vestre Gausdal

26. august: Grillkveld med lyslokking på Lilløyplassen ved Fornebu, Bærum.

20. september: Medlemsmøte. Jon Peder Lindemann. Om parasittveps knyttet til båndfluer, deres biologi og systematikk.

18. oktober: Medlemsmøte. Julia Stigenberg: Skalbaggsparasitsteklarnas (Euphorinae) hemligheter.

15. november: Medlemsmøte. Anne Breistein fra Sabima: Praktisk bruk av naturmangfoldloven.

6. desember: Julemøte med pizza. Medlemmene presenterer egne bilder fra sommerens sesong.

Vi hadde en tilbakegang på et medlemsmøte fra 2015 til 2016. Antall fremmøtte har variert, men har ligget rundt 15 fremmøtte på hvert møte, selv om noen møter har hatt opptil 30 fremmøtte. Det serveres kjeks og brus på hvert møte, bortsett fra på julemøtet der det serveres pizza, og grillmat på grillkvelden på Lilløyplassen.

Styremøter

Det har vært avholdt 3 styremøter i 2016, henholdsvis 12. januar, 20. april og 6. september. Utover det har styret hatt jevnlig kontakt via e-post.

Årsmøte 23. februar 19:00 - Zoologisk museum, Tøyen

Geir Søli - Svalbards Tovinger

www.entomologi.no

Plakat for årsmøtet 23. februar. Geir Søli: Svalbards tovinger.

Biomangfolddagen 2016, Lilløyplassen 22. mai.

Denne ble arrangert på Lilløyplassen naturhus i Bærum kommune søndag 22. mai, med rundt 600 besøkende. Vår forening var representert med egen stand hvor vi hadde stilt ut forskjellig materiell og vakre insektkasser, der vi reklamerte for foreningens tidsskrifter og medlemstilbud. Været var forholdsvis bra, bortsett fra en del vind. [<https://en-gb.facebook.com/events/252295608443317/>].

NEFs sommersamling Gausdal, Oppland 24.-26. juni

NEFs sommersamling ble denne gangen lagt til Kittilbu [se plakat]. Tidligere var dette inngangen til Ormtjernkampen Nasjonalpark som var kjent som Norges minste nasjonalpark. I 2011 ble denne en del av Langsua nasjonalpark. Her finner vi lavfjellsnatur med gammel barskog, frodige bjørkelier, rasmarksområder og store vidder med myrer og våtmark. Treffet denne gangen er et samarbeid med Randsfjordmuseene der Kittilbu utmarksmuseum inngår [<http://www.randsfjordmuseene.no/museene/kittilbu-utmarksmuseum/>]. Det ble arrangert turer til Liomseter og omegn. Det ble fokusert spesielt på kulturlandskapsområder, skog og fjellområder. Samlingen hadde 25 deltagere. Sabima stilte med to kartleggingskoordinatorer. 101 arter ble registrert med til sammen 131 funn i artsobservasjoner under «NEF sommersamling». Blant annet ble fjellglassvinge (*Synanthedon polaris*) funnet. Funn fra treffet registreres på artsobservasjoner.no. Sannsynligvis vil deltagerne registrere funn utover vinteren.

Fra Norsk entomologisk forenings sommertreff i Gausdal 24. - 26. juni. Plakat (øverst) og gruppefoto (nederst). Foto: Finn Audun Grøndahl og Kristoffer Bøhn.

Rapport fra lokallagene

Bergen entomologiske forening

Etter flere år uten aktivitet har Bergensmiljøet igjen blåst liv i lokallaget sitt.

20. Januar: Oppstartsmøte: <https://www.facebook.com/events/455890841262687/>

24. Februar: Gunnar Kvifte; «Asymmetriske penisar - kva er vitsen, og korleis kan me finna ut?». 12 Fremmøtte.

20. April: Steffen Roth «Fangstmetoder». 12 Fremmøtte.

17 - 19. Juni: Insektur med Bergen insektklubb. 10 deltakerer. Turen gikk til Lygra, en times kjøretur utenfor Bergen, der vi overnattet på Lygra gjestegård. Deltagerne ble blant annet drillet i innsamlingsmetoder.

26. Oktober: Richard Mally «DNA Barcoding av material fra insekturen til Lygra. 9 deltagere.

16. November: Møll og nattsommerfugler. 12 Fremmøtte.

Drammen entomologiske forening

Drammenslaget fungerer bra og har hatt jevnlig møter gjennom hele 2016. Møtene holdes privat på rundgang hos de respektive medlemmene.

Andre arrangementer

Barneteaterinsektfestivalen - «Verdens minste festival», Jomfruland: 15. - 17. juli

Barneteaterinsektfestivalen «Verdens minste festival» gikk av stabelen på Tårnbrygga, Jomfruland i perioden 15. - 17. juli. Lars Ove Hansen (NEF) og Helene Lind Jensen (Sabima) veiledet barn om insekter og arrangerte ekskursjoner med både dag- og nattfangst. Det var også bygging av biehotell. Arrangementet ble støttet av Sabima. <http://www.skjaergaardsteatret.no/>. Dette er et arrangement som er veldig populært for de aller minste. Biehotellbygginga samlet også mange eldre. Antall besøkende var rundt 150.

Gøy rundt lysfella. Verdens minste festival», Jomfruland: 15. - 17. juli. Foto: Helene Lind Jensen.

SABIMAs felles kartleggingsturer

Sabima gjennomførte 8 felles kartleggingsturer i 2016. Turene har som formål å kartlegge viktige naturområder samt bringe kartleggere sammen på tvers av artsgrupper og foreningstilhørighet for å utveksle kunnskap og erfaringer. Turene arrangeres av SABIMA i samarbeid med Norsk entomologisk forening, Norsk Zoologisk Forening, Norsk Botanisk Forening og Norges Sopp- og nyttevekstforbund. Fellesturene og aktivitetene har som mål å bringe medlemmene fra Sabimas medlemsforeninger sammen. Målgruppa er både eksperter og folk med stor naturinteresse. Turene går til lokaliteter vi vet er artsrike, men som er dårlig undersøkte og der det er stort behov for ytterligere kartlegging. De aller fleste funn fra turene blir rapportert på Artsdatabankens nettsted artsobservasjoner.no. Belegg og annet

innsamlet materiale som blir bestemt ved de naturhistoriske samlingene eller andre institusjoner blir tilgjengelige i Artskart via andre databaser.

Kartleggingstur for studenter til Fornebu. 30. april

Kartleggingstur. 15 deltagere.

Biomangfolddagen med Artsjakten. Fornebu, Bærum. 22. mai.

Biomangfolddagen med Artsjakten.

Tverrfaglig kartleggingsdag på Brekkebråtan, Nedre Eiker. 11. juni.

20 deltagere. I samarbeid med Norsk entomologisk forening og Buskerud Botaniske Forening.

Brekkebråtan er registrert som nøkkelbiotop og verdifull naturtype tidligere.

Marin samling på Tollboden i Drøbak 26. - 28. august.

18 deltagere. Arrangert i samarbeid med Norsk Zoologisk Forening og Biologforeningen.

Vassdragsvandring, Lysakerelva Oslo / Bærum 5. juni.

Vassdragsvandring. 15 deltakere.

Kulturmarkssamling, Varaldsøy, Hordaland 9 - 12.juni.

Fokus på blant annet tovinger. 27 deltagere.

Skogsamling, Mosjøen, Nordland 08-12. august

40 deltagere. NEF hadde satt opp insektfeller på utvalgte lokaliteter allerede i juli.

Skogkartlegging på Fleksåsen, Flesberg 14. august

8 deltagere.

Innsats overfor studenter

SABIMA ønsker å nå nye grupper med tanke på å sikre fremtidig rekruttering av kartleggere. Særlig viktig er det å nå studenter på universitets- og høyskolenivå. I år har vi hatt følgende arrangementer:

- ✓ Kurs for studenter ved Universitetet i Nord om naturdatabaser den 11.april. 15 tilskuere
- ✓ Kurs for naturforvalterstudentene på NMBU om naturdatabaser 1.august. 35 tilskuere
- ✓ Opplæring i artsmangfold for biologistudentene ved UiO; Lilløyplassen 18.august. 60 deltagere.

Foreningens tidsskrifter

Norwegian Journal of Entomology

Redaktør er Øivind Gammelmo (BIOFOKUS). Tidsskriftet har i 2016 hatt god tilgang på stoff og flere artikler er allerede klare til første utgave i 2017. I 2016 ble det publisert 252 sider fordelt på 22 artikler. Disse har blitt fordelt på følgende grupper: Diptera (6), Hymenoptera (5), Arachnida (3), Coleoptera (2), Pseudoscorpiones (2), Hemiptera (1), Phthiraptera (1), Mantodea (1). I tillegg er det publisert én (1) artikkel innen temaet økologi. Alle artiklene har vært fagfellevurdert (referee) av minst to uavhengige personer. I 2016 har utenlandske fagpersoner blitt benyttet i større grad en tidligere til dette arbeidet på lik linje som i 2015. Det har i 2016 blitt publisert 4 nye arter for vitenskapen. 2 arter av fjærmygg (Chironomidae) fra hhv. Cuba og Brasil, samt 2 arter sørgemygg (Sciaridae) fra bl.a.

Norge. Totalt har det blitt publisert 81 arter nye for den norske faunaen; Arachnida (46), Hymenoptera (20), Diptera (11), Coleoptera (1), Pseudoscorpiones (1). I tillegg har det blitt publisert 49 arter nye for Færøyene, 9 for Kola-halvøya (Russland), 2 for Iran og 1 for henholdsvis Danmark, Cuba og Brazil. Det har i 2016 også blitt publisert flere økologiske artikler i tillegg til faunistikk, artsbeskrivelser, revideringer og nomenklatur. Bladet er fremdeles til vurdering for «impakt-faktor» av Thomson-Reuters [<http://thomsonreuters.com>]. Tidligere utgivelser av bladet finnes på følgende sider: <http://www.entomologi.no/journals/nje/nje.htm>. Bladet har også egen Facebook side: <https://www.facebook.com/norwegianjournalofentomology/>

Insekt-Nytt

Redaktør er Anders Endrestøl (NINA). Bladet har i 2016 kommet ut med 4 nummer (bind 41) fordelt på tre hefter. Nr. 1 (46 sider) kom ut i april og ble trykt i et opplag på 1000. Nr. 2 (46 sider) kom i juli, og nr. 3/4 (74 sider) kom ut i desember med et opplag på 1000. Totalt sendes det ut nærmere 700 eksemplarer i Norge og ca. 130 til øvrige verden (medlemmer og bytteforbindelser). Bladet er i rute og det virker som det er stor interesse også utenfor Norges landegrensler. <http://www.entomologi.no/journals/insektnytt/Insekt-Nytt.html>.

Norske Insekttabeller

Tidsskriftet utkommer sporadisk og har i 2016 ikke utkommet med noen hefter. Flere hefter er meldt og vi håper disse kommer ut i 2017. <http://www.entomologi.no/journals/tabell/tabell.htm>.

Foreningens nettsider

Foreningens nettsider er plassert på serveren til Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Web-adressen er www.entomologi.no. Hallvard Elven har vært ansvarlig for drift av nettsidene i 2016. Nettsidene holdes løpende oppdatert med informasjon om kommende møter og turer, samt nyheter av interesse for det entomologiske miljøet i Norge. Foreningen har hatt som målsetning å gjøre alle foreningens tidligere publikasjoner tilgjengelige på pdf. Nye publikasjoner blir vanligvis friggitt på pdf tre år etter utgivelse. Sjekk: <http://www.entomologi.no/journals/journals.htm>.

Foreningen arbeider videre med å få scannet inn sine publikasjoner og gjøre disse fritt tilgjengelige via nettsidene. Blant annet er den første oversikten over norske insekter tilgjengelig via foreningens nettsider: <http://www.entomologi.no/journals/enumeratio/enumeratio.htm>.

FACEBOOK og andre sosiale medier

Foreningen er representert på Facebook. Disse sidene driftes stort sett av formannen og kartleggingskoordinator. Informasjon om møter og arrangementer legges ut her, samt annet interessant stoff fra media. <https://www.facebook.com/Entomologi?ref=hl>. Vi er også registrert på Twitter og Instagram, men har ikke rutiner for å drifte de sidene ennå.

Kartleggingskoordinator SABIMA

Ny kartleggingskoordinator 2016 er Helene Lind Jensen. i stillingen som kartleggingskoordinator i entomologi i halv stilling. Tilsettingen går gjennom SABIMA, og finansieres gjennom en årlig bevilgning fra Artsdatabanken (kanalisert gjennom Miljødirektoratet). Kartleggingskoordinatorens oppgave er å koordinere innsatsen blant foreningens medlemmer i arbeidet for å kartlegge vår insektfauna. Kartleggingskoordinatoren skal også legge til rette for seminarer og turer, gi støtte til

medlemmenes egne kartleggingsprosjekter, samt bidra til å styrke foreningen generelt. En vesentlig del av stillingen består av arbeid med artsobservasjoner.no, særlig med å koordinere kvalitetssikring av data, samt å gi brukerstøtte.

Kartleggingsmidler 2016

Gjennom de respektive foreningene har det blitt utlyst midler til kartlegging. Midlene kommer fra Miljødirektoratet. Fortrinnsvis skal det være nykartlegging og fortrinnsvis virksomhet som ikke ville blitt gjennomført uten denne støtten. De ulike foreningene hadde noen nyanser i sin utlysning og noe ulike mengder midler og søknadsfrist.

Norsk entomologisk forening ble tildelt kr 146. 253 kr fordelt slik:

- ✓ «The Beetles» ved Stefan Olberg, kr. 19.400,-. Kartlegging av biller i Troms. 4 deltakere.
- ✓ Bergen insektklubb ved Sylvelin Tellnes, kr. 18.300,- til kartlegging i Hordaland.
- ✓ Håkon Gregersen, kr. 14.000,- til kartlegging av apollosommerfugl i Oppdal og Buskerud.
- ✓ Kjell Magne Olsen, kr. 10.000,- til kartlegging av stankelbein i Telemark.
- ✓ Magnus Jakobsen, kr. 10.000,- til kartlegging av eikelevende insekter i Aust-Agder.
- ✓ Nigel og Sissel Goodgame, kr 1353,- til felleutstyr til kartlegging i Hordaland.
- ✓ Ove Sørlibråten, kr. 25.000,- til kartlegging av insekter i Østfold, Akershus, Hedmark og Nord-Trøndelag.
- ✓ Reidar Voith, kr. 24.800,- til kartlegging av sommerfugler i Oppland og Troms
- ✓ Thor Jan Olsen, kr. 12.400,- til kartlegging av insekter i Østfold.
- ✓ Lars Ove Hansen, kr. 11 000 som fagansvarlig på Verdens minste festival, Jomfruland.

Siden 2013 har vi ønsket at kartleggerne skriver en kort sammenfattende rapport over kartleggingen. Notatene blir publisert på SABIMAs nettsider i en egen serie, som etter hvert har blitt ganske omfangsrik: <http://www.sabima.no/kartleggingsnotater>. Enkelte av kartleggerne publiserer sine rapporter i foreningenes tidsskrifter. En del spesielle funn vil også bli omtalt her.

Økonomi

Foreningens økonomi er god, og ved årsslutt står det totalt **NOK 950 487,-** fordelt på foreningens 3 konti. Foreningens viktigste inntektskilder i 2016 var medlemskontingenter og driftsstøtte fra Miljøverndirektoratet. Fondet var ved årsslutt på **NOK 309 454,-**. Overskuddet for 2016 var på **NOK 194 545,-**. Grunnen til at egenkapital og overskudd er såpass høyt er fordi redaktørarbeid for NJE i 2016 og trykkekostnader for NJE hefte 2 - 2016 ble betalt i 2017. Dette utgjør ca. 150,000 kr.

Styret
Oslo, 17. Februar 2017